

Излиза два пѣти въ седмицата вѣвка:

Срѣда и Събота.

Цѣна:

За година . . . 5 р. рубли нови.
За шестъ месеци 3 р. рубли . . .

Сичко, което се отнася до вѣстника, надписва се направо до

Т. Х. Станчевъ въ Русчукъ.

Неплатени писма не се приематъ.
Ръкописи назадъ се не връщатъ.

За Обявления се заплаща:

За всеки редъ при пръвѣ пѣтъ 20 стот.
За " " " вторий пѣтъ 10 "

Руссе 20 Августъ 1882

Нѣколко случая вече на принуждаватъ да обявимъ на своитѣ читатели, особено на нашитѣ г-да Сждии и сждилища, какво вършатъ и какви рѣшения издаватъ Виенскитѣ сждилища. Когато първий пѣтъ ни се съобщилъ, че Търговското сждилище въ Виѣна, издавало рѣшения, съ които се осждали не само чуждоподанни търговци, но още живущи въ чужда държава, като н. пр. въ гр. Русчукъ, ний неосахме отначало да повярваме това, като си мисляхме: не уже ли едно сждилище като въ Виѣна, нѣма да си познава длѣжноститѣ и правата, ами ще прави подобни глупости?! Единъ новъ фактъ обаче дойде да докаже, че дѣйствително търговското сждилище въ Виѣна, сждѣло лица отъ чужда държава, които незнайтъ даже че съществува подобно сждилище въ Виѣна, още по малко да иматъ хаберъ отъ тая работа! И наистина, какво право има това търговско сждилище въ Виѣна да сжди цѣлия свѣтъ? Ние не разбираме! По кой законъ се води това сждилище, и защо се занимава съ такива глупости, ний не можемъ, да си обяснимъ. Щомъ нѣкой живущъ въ Виѣна като тамкашенъ поданикъ, заявявалъ прѣдъ търговското сждилище, че има да зема отъ Петка или Драгана въ Русчукъ, или въ Варна 100 или 500 (колкото каже) фиоринти, сждилището безъ колебанне, о сахатъ, издавало рѣшение, че дѣйствително Петко длѣжи на Франца 500 фиоринти! . . . Вотъ тебѣ и рѣшението трѣгва съ пощата, дай паритѣ; Яма! въ България, паритѣ ги ринатъ вижда са съ лопата, и който нека да си награби, не му остава друго освѣнъ да се яви прѣдъ търговското сждилище въ Виѣна!

Какво би казали, ако нѣкой Българинъ, заяви прѣдъ едно отъ мѣстнитѣ ни сждилища въ Княжеството некъ, срѣщу единъ австрийски или французки поданикъ, който живѣе въ Виѣна или въ Парижъ и сжда да издаде прѣсжда, че дѣйствително едикой си въ Парижъ длѣжи на Пвана въ Русчукъ?! Не е ли това просто, непознавание своитѣ права и длѣжности? Въ такъвъ случай, ний ще кажемъ че нашитѣ сждилища ако и да не сж съставени отъ юристи, стоятъ много по-високо, когато тѣ като млади и неопитни още не сж направили такава глупава постѣжка, която да ги представлява за невѣжки.

Други щѣше да бѣде въпроса, ако опзи който живѣе въ Виѣна, а има да зема отъ нѣкого въ Русчукъ или въ София, задлѣжене нѣкого адвоката да дѣйствува прѣдъ мѣстното сждилище отъ негова страна за аладжака му; това разбира сѣкий, че е рѣдовно, законно и умѣтно, но да се издавжтъ въ Виѣна рѣшения, по едно просто заявление срѣщу лице, което е чуждъ поданикъ и живѣе въ чужда държава, това е противъ здравия разумъ.

Ние знаемъ че нашитѣ сждилища сж независими, и че рѣшения издадени въ чужда държава, безъ участие и знанието на противната старна, неможтъ да бѣдѣтъ уважени, още по-малко да иматъ нѣкаква сила, слѣдователно сичкия трудъ на Виенски и Пощански сждилища отива за вѣтара.

Нека нашитѣ сждии размислятъ повѣче върху това, което имъ съобщаваме и въ даденъ случай да запазятъ не само авторитета на сжда, но и неговата независимостъ, като се предпазватъ отъ постѣпки, които би ги препоръчали за неопитни или непознавающи своитѣ длѣжности и права.

Отъ мѣждусобнитѣ неспоразумения за избиранieto на нови училищни настоятелства съ врѣме, а се патрапихъ старитѣ, по видимому, на много мѣста въ насъ, още нѣма условени учители; учебната година настѣхни, а нѣма кой да прибере ученицитѣ! Отъ частнитѣ каприци, ще страдѣтъ невиннитѣ дѣтца! Такава била вижда са тѣхната честъ, да си губѣтъ златното врѣме.

Много пѣти сме казвали, че интригитѣ и частнитѣ каприци, не трѣбва да се разиграватъ въ училището; тамъ не трѣбва да се търсѣтъ либерали и консерватори, но да се глѣда добрия успѣхъ на училищното дѣло. За жалъ обаче, нашитѣ гонения, лични омрази се прехвърлихъ на училищата, тамъ отидохъ личнитѣ каприци, въ тѣхъ се търси постигнатието на извѣстна осждителна цѣль. Каква полза може да има отъ онова училище, въ което самитѣ му управители, надзиратели и распоредители, се лишаватъ отъ потребния авторитетъ, отъ общето довѣрие, отъ истинското право съ което трѣбва да сж снабдени?! Съ каква рѣвностъ при това ще служатъ и испжанияватъ трудната си длѣжностъ и самитѣ учители, когато виждатъ такова едно растройство въ обществото, и надъ тѣхъ стояцитѣ, отъ които ще очакватъ скромната си заплата, сж или самозабрани лица, или законно избрани, но се приследватъ отъ извѣстни личности, като имъ се прави сѣпка на сѣка стѣпка. Въ такъвъ случай, ний не можемъ повѣрва, че може да има успѣхъ още по-малко полза отъ подобно училище, което има злочестината да се управлява отъ самозвани настоятели.

Въ сѣкой случай ний вѣрваме, че сичко онова, което се збива днесъ съ нашитѣ училища, ако не нецѣло и подробно, то поне отъ части е извѣстно комуто се слѣдва т. е. на Министерството на Просвѣщенieto, слѣдователно то е въ правото си и трѣбване да издаде гласа си за въ полза на съществующия училищень законъ въ интереса на учебното дѣло. Да се зацѣпаватъ учебнитѣ завѣдения, да се нека въ тѣхъ редъ, да се грижимъ за тѣхното добро устройство и правилень вървежъ, това е длѣжностъ свѣта и надлежното висше

началство, ще принесе голѣма услуга, ако внимателно бди и дѣятелно се завзема съ тия работи.

Врѣме е да се оставятъ попе училищата спокойни отъ всекакви интриги.

КНИЖЕВНОСТЪ.

Деятѣ-дневното царуване на Г. Шопова (? р.) което се печатане, като подлистникъ въ „Б. Гласъ“ отдавно е вече излѣзло на отдѣлна книжка. До сега обаче, никой отъ вѣстнитѣ ни не са зае да каже двѣ думи за този трудъ на Г. Шопова, освѣнъ Сливненския „Сжвѣтникъ“, който се произнесе че той е отъ голѣмо значение за нашитѣ народъ. Но Г. Шоповъ не ся задоволи съ препоръката на в. „Сжвѣтникъ“, защото знаеше, че оня, който бѣше писалъ това, на да ли бѣше виждалъ сжщиятъ трудъ. Той е разчиталъ вижда ся работата, много на талантътъ си за което чакане да потвърдижтъ и другитѣ. Чака мѣсець, чака два, но отъ никждѣ никой са не обажда; а тѣрпението има своите граници, особено, когато човѣкъ има случайностъ, да го наруши. Като редакторъ на „Бѣл. Гласъ“ Г. Шоповъ, както ни увѣряватъ, въ 61 брой на тоя вѣстникъ, въ рубриката литература, излѣзва самъ да хвали себѣ си. Че г. Шоповъ е писалъ тая статия, то за това не ще никакво сжмепие. Неговата цѣль е била да обърне вниманието на литературите и да имъ замажи очите или по добре да имъ начертае, какво трѣбва да кажатъ за книгата му. „Да приготви читателите за сериозния разборъ, който както са чува, скоро ще направятъ компетентните лица, пише господство му“. О, о, г-нъ Шоповъ! Хи, хи, българеки Маколей! Ако тоя, послѣдния съ когото захвацате вашата статия, бѣше живъ и прочетеше „единственното ваше литературно произвѣдение на „Бѣл. языкъ“, както сте благоизволили да са изразите, то той втори пѣтъ щѣше да се откаже отъ перото си, както е направилъ въ 1851 година, когато е излѣзла на бѣлъ свѣтъ „Истор. на цивилизацията“. Въ тая си статия, г. Шоповъ, подига до седмото небе и други единъ „литературъ“, г. Вазовъ, послѣднето съчинение, на когото бѣснало, като метеоръ (sic). А защо е направилъ това г. Шоповъ, всеки може да са догади; „Ако мя похвалишъ ти, ще та похваля и азъ“.

За самото сжчинение на г. Шопова Десятѣ-дневно царуване, което трѣбва да са осжди на смѣртъ отъ безпристрасната критика, като нѣщо бездарно и лишено отъ всекакви литературно достоинство. Ние препоръчваме на читателите, да прочетатъ неговото сериозно оцѣнение въ I книжка на наука отъ 1882 г.

